

uitspraak

RECHTBANK 's-GRAVENHAGE

Sector bestuursrecht

Nevenzittingsplaats Haarlem

zaaknummer: AWB 07 / 39347

uitspraak van de meervoudige kamer voor vreemdelingenzaken van 18 februari 2009

in de zaak van:

geboren op _____, van Afghaanse nationaliteit,
eiser,
gemachtigde: F.M. Holwerda, advocaat te Amsterdam,

tegen:

de staatssecretaris van Justitie,
verweerder,
gemachtigde: mr. A. van Blankenstein, advocaat te 's-Gravenhage.

1. Procesverloop

- 1.1 Eiser heeft op 27 oktober 2005 een aanvraag ingediend tot het verlenen van een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd. Deze aanvraag is bij besluit van 13 december 2005 afgewezen. Het hiertegen ingestelde beroep is bij uitspraak van deze rechtbank, nevenzittingsplaats Amsterdam, van 14 april 2006 gegrond verklaard. Hiertegen heeft verweerder hoger beroep ingesteld. Bij uitspraak van 18 september 2006 van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (AbRS), geregistreerd onder nummer 200603500/1 is het hoger beroep gegrond verklaard en het inleidende beroep ongegrond verklaard.
- 1.2 Bij brief van 27 maart 2007 is het besluit van 13 december 2005 ingetrokken. Op 20 augustus 2007 is een nieuw voornemen tot afwijzing van de aanvraag bekend gemaakt. Bij besluit van 26 september 2007 heeft verweerder de aanvraag van eiser opnieuw afgewezen. Eiser heeft tegen het besluit op 16 oktober 2007 beroep ingesteld.
- 1.3 Verweerder heeft een verweerschrift ingediend.
- 1.4 De openbare behandeling van het geschil heeft plaatsgevonden op 12 maart 2008. Eiser is in persoon verschenen, bijgestaan door zijn gemachtigde. Verweerder is vertegenwoordigd door zijn gemachtigde.
- 1.5 Na de sluiting van het onderzoek ter zitting is gebleken dat het onderzoek niet volledig is geweest. De rechtbank heeft bij brief van 17 juni 2008 aan partijen meegedeeld dat het onderzoek is heropend om verweerder in de gelegenheid te stellen vragen van de rechtbank te beantwoorden. Bij brief van 22 juli 2008 heeft verweerder zijn reactie aan

de rechtbank doen toekomen. Daarbij is aangegeven dat een tweetal vragen ter beantwoording is doorgeleid aan de minister van Buitenlandse Zaken. Bij brief van 4 augustus 2008 heeft die minister die twee vragen beantwoord. Eisers gemachtigde heeft bij brief van 26 augustus 2008 op de brieven van 22 juli 2008 en 4 augustus 2008 gereageerd en als bijlage bij deze brief een reactie gevoegd van R. Bruin van de UNHCR National Office van 12 augustus 2008. Bij brief van 3 oktober 2008 heeft de gemachtigde van verweerder hierop nader gereageerd. Bij brief van 9 oktober 2008 heeft de gemachtigde van eiser toestemming verleend de zaak zonder nadere zitting af te doen. Bij brief van 28 november 2008 heeft verweerder eveneens deze toestemming verleend.

- 1.6 Bij brief van 28 november 2008 is eiser en verweerder meegedeeld dat de rechtbank het onderzoek heeft gesloten.

2. Overwegingen

- 2.1 Bij de beoordeling van het geschil betreft de rechtbank de volgende feiten. Eiser is op 28 november 1999 Nederland ingereisd en heeft op 4 december 1999 verzocht om toelating als vluchteling. Eiser heeft ter onderbouwing van zijn eerste aanvraag het volgende aangevoerd. Eiser is in april of mei 1980 in militaire dienst gegaan en heeft gedurende één jaar zijn dienstplicht vervuld. Eiser is daarna beroepsmilitair geworden en heeft als derde luitenant dienst gedaan. Na een half jaar heeft eiser ontslag genomen. Daarna is eiser in dienst getreden van de veiligheidsdienst (KhAD). Hij heeft daar achtereenvolgens als administratief medewerker gewerkt bij het directoraat bouw/verbouw, als assistent bij de afdeling reparatie van het directoraat administratie (later: directoraat logistiek) en als manager van een winkel die viel onder de algemene directie van militaire handel. Eiser heeft na de komst van de Mujahedin in 1992 de KhAD verlaten. Hij was toen eerste luitenant. Daarna is eiser bij zijn vader gaan werken in het autobedrijf. De Mujahedin kwamen soms naar de werkplaats en eiser moest dan boetes betalen. Toen de Taliban aan de macht kwamen verergerden de problemen. In maart of april 1998 kwamen er Talibs bij eiser aan de deur. Zij wilden dat eisers oudste dochter met één van hen zou trouwen. Eiser was op dat moment niet thuis. De oudste dochter van eiser heeft naar aanleiding van deze gebeurtenis zelfmoord gepleegd. Op 30 mei 1998 werd eiser op zijn werk aangehouden door de Taliban en meegenomen. Eiser werd twee weken vastgehouden en is gedurende die periode meerdere malen in elkaar geslagen. Op een dag hoorde eiser dat zijn oom en zijn broer waren gedood door de Taliban. Eiser heeft daarop hulp gezocht om het land te verlaten.

Eisers aanvraag is bij besluit van 3 december 2002 afgewezen. In dit besluit is artikel 1F, aanhef en onder a en b, van het Verdrag betreffende de status van vluchtelingen (Vluchtelingenverdrag), aan eiser tegengeworpen. Het hiertegen ingestelde beroep is bij uitspraak van deze rechtbank, nevenzittingsplaats Zwolle, van 23 januari 2003 niet-ontvankelijk verklaard. Hiertegen heeft eiser geen rechtsmiddel aangewend. Op 6 november 2006 heeft eiser een klaagschrift ingediend bij het Europese Hof voor de rechten van de mens (EHRM). Hierin heeft hij gesteld dat uitzetting in zijn geval schending oplevert van de artikelen 2 en 3 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM). Het EHRM heeft op 13 november 2006 een voorlopige maatregel aan de Nederlandse staat opgelegd, welke inhoudt dat eiser tot nader order niet naar Afghanistan mag worden uitgezet.

- 2.2 Verweerder heeft zich in het bestreden besluit, voor zover hier van belang en samengevat, op het volgende standpunt gesteld. In het besluit van 3 december 2002 is, onder verwijzing naar het ambtsbericht van de minister van Buitenlandse Zaken van 29 februari 2000 over de Afghaanse veiligheidsdiensten in de periode 1978 tot 1992 (hierna: het ambtsbericht) de aanvraag van eiser afgewezen op grond van artikel 1F, aanhef en onder a en b, Vluchtelingenverdrag. Uit paragraaf 2.7 van het ambtsbericht blijkt dat alle officieren van de KhAD/WAD hebben deelgenomen aan de ondervraging en marteling van al dan niet vermeende tegenstanders van het communistisch bewind. Een promotie tot officier kon niet plaatsvinden indien de betreffende medewerker niet op concrete wijze van zijn onvoorwaardelijke loyaliteit aan het bewind had blijkgegeven. Elke officier die tijdens zijn diensttijd is bevorderd, is derhalve betrokken geweest bij arrestaties, ondervragingen, martelingen en executies. Eiser heeft niet aangetoond dat hij een significante uitzondering is. Er is geen aanleiding om eiser niet individueel verantwoordelijk te houden voor de begane misdrijven. Eiser heeft geen informatie uit objectieve bron aangevoerd op grond waarvan dient te worden getwijfeld aan de juistheid of volledigheid van het ambtsbericht. Het besluit van 3 december 2002 heeft formele rechtskracht verkregen. Er zijn nadien geen feiten en omstandigheden naar voren gebracht of gekomen die de conclusie inzake de toepasselijkheid van artikel 1F Vluchtelingenverdrag anders maken. Artikel 1F Vluchtelingenverdrag is derhalve op eiser van toepassing. Eiser heeft niet aannemelijk gemaakt dat hij bij terugkeer naar Afghanistan gegronde redenen heeft om aan te nemen dat hij een reëel risico loopt op een behandeling welke is verboden in artikel 3 EVRM of artikel 3 van het Anti-folterverdrag.
- 2.3 Eiser heeft hiertegen in beroep het volgende aangevoerd. In de eerste procedure is aan eiser ten onrechte artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag tegengeworpen. Eiser kan niet verantwoordelijk worden gehouden voor het plegen van misdrijven als bedoeld in artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag. Het besluit van 3 december 2002 is volledig gebaseerd op het ambtsbericht van 29 februari 2000. In dat ambtsbericht worden de werkzaamheden van eisers directie en vervolgens directoraat helemaal niet omschreven. Het ambtsbericht is dan ook niet van toepassing op eiser. Verder mag van verweerder worden verwacht dat individueel onderzoek wordt verricht naar de activiteiten van eiser gedurende zijn dienstperiode bij de KhAD. Er zijn concrete aanwijzingen dat het standpunt in het ambtsbericht dat elke (onder)officier van de KhAD zich schuldig heeft gemaakt aan misdrijven als bedoeld in artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag onjuist is. Eiser verwijst onder meer naar een rapport van dr. A. Giustozzi, een brief van B.R. Rubin, een brief van de voorzitter van het Afghaanse parlement en een brief van het Afghaanse consulaat. Daarnaast verwijst eiser nog naar het rapport van de UNHCR van 14 november 2007. Eiser heeft aangetoond op grond van het onderzoek dat de Afghaanse autoriteiten hebben verricht in Afghanistan dat er ten aanzien van hem in ieder geval sprake is van een significante uitzondering. Eiser doet een beroep op artikel 3 EVRM. Hij heeft aannemelijk gemaakt dat hij een reëel risico loopt op een behandeling in strijd met dat artikel indien hij terugkeert naar Afghanistan. Nu eiser bij uitzending een reëel risico loopt op een schending van artikel 3 EVRM en dit artikel zich derhalve duurzaam verzet tegen uitzetting, is het onthouden van een verblijfsvergunning disproportioneel te achten. Dit klemt te meer nu eisers familieleden inmiddels de Nederlandse nationaliteit hebben en eiser al geruime tijd in Nederland verblijft.

De rechtbank overweegt als volgt.

-
- 2.4 Uit het ne bis in idem beginsel vloeit voort dat indien na een eerder afwijzend besluit een materieel vergelijkbaar besluit wordt genomen, voorshands moet worden aangenomen dat laatstgenoemd besluit door de bestuursrechter niet mag worden getoetst als ware het een eerste afwijzing. Slechts indien door de vreemdeling in de bestuurlijke fase nieuw gebleken feiten of veranderde omstandigheden zijn aangevoerd, kunnen dat besluit, de motivering ervan en de wijze waarop het tot stand is gekomen door de bestuursrechter worden getoetst. Dat geldt ook indien uit hetgeen de vreemdeling heeft aangevoerd kan worden afgeleid dat zich een voor hem relevante wijziging van het recht voordoet.
- 2.5 De rechtbank beoordeelt ambtshalve of aan de aanvraag nieuw gebleken feiten of veranderde omstandigheden ten grondslag zijn gelegd. Daaronder moeten worden begrepen feiten en omstandigheden die zijn voorgevallen na het nemen van het eerdere besluit of die niet voor het nemen van dat besluit konden worden aangevoerd en bewijsstukken van reeds eerder aangevoerde feiten of omstandigheden die niet voor het nemen van het eerdere besluit konden worden overgelegd. Dergelijke nieuw gebleken feiten of veranderde omstandigheden rechtvaardigen echter geen nieuwe rechterlijke beoordeling, indien op voorhand is uitgesloten dat hetgeen alsnog is aangevoerd of overgelegd kan afdoen aan het eerdere besluit.
- 2.6 De rechtbank stelt vast dat de door eiser overgelegde stukken dateren van na het eerdere afwijzende besluit en betrekking hebben op feiten en omstandigheden die niet voor het nemen van dat besluit konden worden aangevoerd dan wel zijn aan te merken als nadere bewijsstukken van eerder aangevoerde feiten en omstandigheden, die niet voor het eerdere afwijzende besluit konden worden overgelegd. Hiermee is sprake van nieuwe feiten en omstandigheden. Voorts kan, gelet op de inhoud van die stukken niet geoordeeld worden dat op voorhand is uitgesloten dat zij af kunnen doen aan het eerdere afwijzende besluit.
- 2.7 Nu verweerder in het bestreden besluit de onderhavige aanvraag inhoudelijk beoordeeld heeft, komt ook de rechtbank aan een inhoudelijke beoordeling toe.
- 2.8 Een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd kan worden verleend op de in artikel 29 Vreemdelingenwet 2000 (Vw) genoemde gronden.
- 2.9 Ingevolge artikel 31 Vw wordt een aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd afgewezen indien de vreemdeling niet aannemelijk heeft gemaakt dat zijn aanvraag is gegrond op omstandigheden die, hetzij op zichzelf, hetzij in verband met andere feiten, een rechtsgrond voor verlening vormen. Bij de beoordeling worden de in artikel 31, tweede lid, Vw bedoelde omstandigheden betrokken.
- 2.10 Ingevolge artikel 31, tweede lid, aanhef en onder k, Vw wordt bij het onderzoek naar de inwilligbaarheid van de aanvraag om een verblijfsvergunning asiel mede betrokken de omstandigheid dat de vreemdeling een gevaar vormt voor de openbare orde of nationale veiligheid.
- 2.11 Ingevolge artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag zijn de bepalingen van het Vluchtelingenverdrag niet van toepassing op een persoon, ten aanzien van wie er ernstige redenen zijn om te veronderstellen dat:
- a. hij een misdrijf tegen de vrede, een oorlogsmisdrijf of een misdrijf tegen de

menselijkheid heeft begaan, zoals omschreven in de internationale overeenkomsten welke zijn opgesteld om bepalingen met betrekking tot deze misdrijven in het leven te roepen;

b. hij een ernstig, niet-politiek misdrijf heeft begaan buiten het land van toevlucht, voordat hij tot dit land als vluchteling is toegelaten;

c. hij zich schuldig heeft gemaakt aan handelingen welke in strijd zijn met de doelstellingen en beginselen van de Verenigde Naties.

2.12 Ingevolge C4/3.11.3.1 van de Vreemdelingen-circulaire 2000 (hierna: Vc) wordt de aanvraag afgewezen op grond van het gegeven dat de vreemdeling een gevaar vormt voor de openbare orde, indien ten aanzien van de vreemdeling ernstige redenen bestaan om te veronderstellen dat hij zich heeft schuldig gemaakt aan gedragingen als bedoeld in artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag.

2.13 In paragraaf C4/3.11.3.3 Vc heeft verweerder een nadere uitwerking van de beoordeling van artikel 1F Vluchtelingenverdrag neergelegd. Hierin is, voor zover hier van belang, het volgende opgenomen:

“Teneinde te kunnen bepalen of betrokkene individueel voor artikel 1F-handelingen verantwoordelijk dient te worden gehouden, wordt onderzocht of ten aanzien van hem kan worden aangenomen dat hij weet heeft gehad of had behoren te hebben van het plegen van het betreffende misdrijf/de betreffende misdrijven (‘knowing participation’) én of hij op enige wijze hieraan persoonlijk heeft deelgenomen (‘personal participation’). Indien hiervan sprake is kan aan betrokkene artikel 1F worden tegengeworpen. Hiertoe wordt gebruik gemaakt van de ‘personal and knowing participation test’ (artikel 25 en 27 tot en met 33 Statuut van Rome).

Er is onder meer sprake van ‘knowing participation’ wanneer een overheidsfunctionaris, of een daaraan gelijk te stellen persoon, werkzaam is geweest voor een organisatie, waarvan de toenmalige staatssecretaris of de minister heeft geconcludeerd dat aan personen die behoren tot bepaalde categorieën van deze organisatie bij een aanvraag voor een verblijfsvergunning in Nederland in de regel artikel 1F zal worden tegengeworpen, tenzij de betreffende vreemdeling kan aantonen dat er in zijn individuele geval sprake is van een significante uitzondering.

Er is onder meer sprake van ‘personal participation’ wanneer een overheidsfunctionaris, of een daaraan gelijk te stellen persoon, heeft behoord tot een categorie van personen binnen een organisatie waarvan de toenmalige staatssecretaris of de minister heeft geconcludeerd dat aan personen die behoren tot deze categorie bij een aanvraag voor een verblijfsvergunning in Nederland in de regel artikel 1F zal worden tegengeworpen, tenzij de betreffende vreemdeling kan aantonen dat er in zijn individuele geval sprake is van een significante uitzondering.”

2.14 De vraag is of verweerder de aanvraag van eiser terecht heeft afgewezen. In dat kader dient allereerst de vraag beantwoord te worden of verweerder eiser op goede gronden het bepaalde in artikel 1F Vluchtelingenverdrag heeft tegengeworpen.

2.15 Verweerder heeft zijn standpunt dat ten aanzien van eiser sprake is van “knowing en personal participation” gebaseerd op het ambtsbericht, met name op paragraaf 2.7 in samenhang met paragraaf 2.4, waaruit volgens verweerder blijkt dat alle (onder)officieren van de KhaD/WAD zich schuldig hebben gemaakt aan schending van mensenrechten.

2.16 In paragraaf 2.7 is, voor zover hier van belang het volgende opgenomen:

“Het klimaat van terreur en angst dat de KhAD en de WAD teweegbrachten in de Afghaanse maatschappij heerste ook binnen de veiligheidsdiensten zelf. De loyaliteit van de medewerkers werd voortdurend op de proef gesteld. Indien ook maar de geringste twijfel bestond over de toewijding van een medewerker aan de communistische zaak, dan werd hij (of zij) zonder meer uit de gelederen van de KhAD of de WAD verwijderd. Veelal betekende dit de dood van de betrokken medewerker. Om niet de verdenking op zich te laden deloyaal te zijn, dienden de medewerkers van de KhAD en de WAD zich vrijwel dagelijks te bewijzen. Als eerste plaatsing werden onder-officieren en officieren tewerk gesteld op afdelingen binnen de KhAD en de WAD die zich concreet bezig hielden met de opsporing van 'staatsgevaarlijke elementen'. Medewerkers van de KhAD en de WAD rouleerden regelmatig om te voorkomen dat zij binnen een bepaalde afdeling een te grote machtsbasis opbouwden. Soms werden medewerkers verscheidene malen per jaar overgeplaatst. Iemand die langer dan een jaar bij de KhAD of de WAD in dienst was, had tenminste op twee afdelingen gewerkt. Een plaatsing op een afdeling of directie waar de werkzaamheden een meer technisch of administratief karakter hadden lag slechts in het verschieft als een onder-officier zich voldoende had bewezen tijdens een eerste plaatsing of plaatsingen. Zoals reeds uiteengezet is in § 2.4, kon een promotie tot officier van de KhAD en de WAD niet plaatsvinden als de betrokken medewerker niet concreet blijk gegeven had van zijn of haar onvoorwaardelijke loyaliteit aan het communistische bewind. Dit gold ook voor promoties die een officier van de KhAD of de WAD ten deel vielen na afronding van zijn of haar opleiding. Elke officier die tijdens zijn diensttijd is bevorderd is derhalve betrokken geweest bij arrestaties, ondervragingen, martelingen en zelfs executies. (...) Net als voor officieren was het ook voor onderofficieren onmogelijk binnen de KhAD of de WAD te functioneren indien zij niet wensten deel te nemen aan de systematische schendingen van de mensenrechten die daar plaatsvonden. (...) Uit het bovenstaande volgt dat alle onderofficieren en officieren werkzaam zijn geweest in de macabere afdelingen van de KhAD en de WAD en persoonlijk betrokken zijn geweest bij het arresteren, ondervragen, martelen en soms executeren van verdachte personen.”

- 2.17 Volgens vaste jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de Afdeling) kan een ambtsbericht van de minister van Buitenlandse Zaken worden aangemerkt als een deskundigenadvies aan verweerder ten behoeve van de uitoefening van diens bevoegdheden. Daartoe dient het op onpartijdige, objectieve en inzichtelijke wijze informatie te verschaffen, onder aanduiding – voor zover mogelijk en verantwoord – van de bronnen, waaraan deze is ontleend. Indien aan deze eisen is voldaan, mag verweerder bij de besluitvorming van de juistheid van die informatie uitgaan, tenzij concrete aanknopingspunten bestaan voor twijfel aan de juistheid of volledigheid ervan.
- 2.18 In de uitspraak van 30 november 2004, met nummer 200404008/1, heeft de Afdeling, na kennisname van de onderliggende stukken bij het ambtsbericht, geoordeeld dat de informatie in paragraaf 2.7 van het ambtsbericht door de onderliggende stukken ervan wordt gedragen en dat verweerder van de juistheid van het ambtsbericht heeft mogen uitgaan.
- 2.19 Gelet op het vorenstaande is thans de vraag aan de orde of concrete aanknopingspunten bestaan voor twijfel aan de juistheid of volledigheid van het ambtsbericht.
- 2.20 Bij beantwoording van die vraag betreft de rechtbank, gelet op hetgeen door partijen is aangevoerd en aan stukken is overgelegd alsmede op hetgeen ter zitting is besproken, de volgende stukken: een rapport van dr. A. Giustozzi (hierna: Giustozzi)

van 28 september 2003, een e-mailcorrespondentie van april 2005 tussen Giustozzi en L. Verkooyen, een rapport van Giustozzi van 6 maart 2006 en een schrijven van 14 november 2007 van de UNHCR aan de minister van Justitie.

- 2.21 Daarnaast betreft de rechtbank bij de beoordeling de notitie van mei 2008 van de UNHCR, getiteld 'Note on the structure and operation of the KhAD/WAD in Afghanistan 1978 – 1992' (hierna: de notitie van de UNHCR) en de notitie betreffende de toepassing van artikel 1F Vluchtelingenverdrag van 6 juni 2008, gevoegd bij de brief van 9 juni 2008 van de minister en staatssecretaris van Justitie aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten Generaal. Na de sluiting van het onderzoek ter zitting heeft de rechtbank ambtshalve van deze stukken kennis genomen en daarin aanleiding gezien om het onderzoek te heropenen en verweerder nadere vragen te stellen. Nu de notitie van de UNHCR betrekking heeft op feiten en omstandigheden van vóór het bestreden besluit en de notitie van 6 juni 2008 daarop een reactie bevat, evenals een nadere toelichting op het gevoerde beleid, kunnen deze stukken bij de beoordeling worden betrokken. Daartegen verzet ook de goede procesorde zich niet, nu partijen op genoemde stukken hebben kunnen reageren.
- 2.22 In zijn rapport van 6 maart 2006 vermeldt Giustozzi, voor zover hier van belang, het volgende:

“(…)

7. Het lijdt geen twijfel dat de KhAD/WAD de mensenrechten op grote schaal heeft geschonden. Maar zoals het in het algemeen het geval was van de Afghaanse strijdkrachten, hebben deze schendingen op een veel grotere schaal plaatsgevonden in het begin van de tachtiger jaren dan daarna. Zo werden er bijvoorbeeld minder burgers gedood vanaf 1986 - er is melding van 10.000 tot 12.000 slachtoffers vergeleken met 37.000 in het jaar daarvoor. Vanaf 1987 zag men een vermindering in het aantal politieke gevangenen, en meldingen over het gebruik van martelingen zijn ook sterk afgenomen. De afname in mensenrechtenschendingen aan het eind van de tachtiger jaren was een doelbewuste poging om het imago van de regering op te vijzelen. De tactiek van de KhAD/WAD verschoof van het fysiek elimineren van rebellen naar het omkopen van de rebellen om van richting te veranderen. Begin jaren tachtig was het de KhAD gelukt om in de stad Kabul alle vormen van terroristische en guerrillaoorlogvoering uit te roeien. Tegen het midden van de jaren tachtig stonden de steden in principe onder controle van de regering en er vonden daar maar weinig oproeractiviteiten plaats waarmee de noodzaak voorgenadeloze onderdrukking was weggenomen. (...)

8. Ongetwijfeld werd er tijdens ondervragingen vaak de toevlucht tot martelingen genomen, vooral in het begin van de jaren tachtig toen de KhAD-officieren onder druk stonden om een einde te maken aan de golf van terroristische aanvallen tegen regeringsfunctionarissen en Sovjetadviseurs en Sovjettroepen in Kabul. Tegen 1983 was Kabul over het algemeen veilig, en het lijkt aannemelijk dat marteling als hulpmiddel om die reden werd verminderd. (...) Maar als regel werden gevangenen voor berechting naar speciale rechtbanken gebracht, ofschoon toegegeven moet worden dat ook hier snelrecht werd toegepast. Er is over het algemeen gesproken geen reden om te geloven dat de meeste mensenrechtenschendingen werden uitgevoerd door anderen dan de gespecialiseerde 'ondervragers' zoals die in alle inlichtingendiensten voorkomen. Hun methodes waren wreed, maar het lijkt zeer onrealistisch om aan te nemen dat iedere KhAD/WAD officier zich met dergelijke zaken heeft ingelaten. (...)

10. De KhAD/WAD was een enorme organisatie met een complexe logistiek en administratie, die door gespecialiseerde mensen bestuurd diende te worden. Daarbij kwam nog dat er zelfs binnen de operationele takken van de KhAD/WAD verschillen waren tussen de militaire eenheden, de veiligheidseenheden en de bewakingsunits, de inlichtingenafdelingen, en de ondervragingsunits. Vooral binnen de militaire en bewakingseenheden zou de kans om

betrokken te zijn bij schendingen van mensenrechten niet groter zijn dan onder leden van de politie en het leger. Hooggeplaatste generaals zouden tijdens hun carrière meer kans hebben gehad om op zijn minst indirect betrokken te zijn geweest bij schendingen van mensenrechten, maar niet beweerd kan worden dat zij dat allemaal ook daadwerkelijk zouden doen. Er waren in elk directoraat van de KhAD/WAD wel hooggeplaatste officieren die carrière hebben gemaakt binnen directoraten, zoals in de buitenlandse inlichtingendienst, die relatief weinig besmet was. (...) Slechts een relatief beperkt aantal professionele 'ondervragers', speciale agenten en hun officieren zou mensenrechten hebben geschonden als onderdeel van hun taak.

11. Ik heb geen bevestiging kunnen vinden van de proeftijdtechnieken die zoals verluidd gebruikt zouden zijn in de rekrutering voor de KhAD. Indien die er al waren dan is het onwaarschijnlijk dat dit voor iedere officier zou gelden, de geringe omvang van de KhAD in aanmerking genomen. Dit zou op zijn hoogst van toepassing zijn op officieren die bestemd waren voor sleutelposities in de frontlijndirectoraten wiens loyaliteit wel heel schadelijk kon zijn voor het regime.

12. In overeenstemming met het werk van andere veiligheidsdiensten in het Sovjetblok had de KhAD een beperkt aantal agenten maar wel een groot aantal informanten. De medewerkers werden meestal gerekruteerd onder de leden van de PDPA, maar de agenten werden natuurlijk aangetrokken als dat nodig was. Sommigen van hen waren leden van de PDPA, maar het merendeel was dat niet. Dit is inderdaad logisch omdat de KhAD voornamelijk geïnteresseerd was in het verkrijgen van informatie over de oppositie, en niet over de PDPA zelf, en had mensen nodig die de oppositie konden benaderen. Er is geen bewijs dat leden van de PDPA aan de KhAD moesten rapporteren, of zelfs dat deze personen automatisch werden aangenomen als agenten van de KhAD. Dat zou niet logisch zijn, want dat zou betekenen dat de KhAD overspoeld zou worden met overbodige informatie die ook nog eens het resultaat had kunnen zijn van heimelijke concurrentie binnen de partij, waardoor het moeilijk werd die informatie te beheren en te analyseren. Het is belangrijk om hier te benadrukken dat het beheren en analyseren van informatie net zo belangrijk is als het verzamelen. Bovendien zou het rekruteren van alle PDPA leden in de KhAD niet veel praktische waarde hebben omdat de belangrijkste informatie verzameld moest worden onder de gelederen van de oppositie. De leden van de PDPA stonden vooral als zodanig bekend, en hun bekwaamheid om informatie te verzamelen over de oppositie was beperkt. De KhAD heeft wel leden van de PDPA gerekruteerd, vooral voor de administratie en de strijdkrachten met het doel om het werk van sleutelinstellingen binnen de staat te controleren, maar slechts een relatief klein aantal waren agenten."

- 2.23 Voorgaand rapport sluit aan bij en is deels ontleend aan het rapport van Giustozzi van 28 september 2003, dat overwegend is gebaseerd op eigen onderzoek en ervaring, maar daarnaast ook op V. Mitrokhin's "KGB in Afghanistan", uitgegeven door Woodrow Wilson International Center for Scholars, 2002, en Fred Halliday en Zahir Tanin's "The communist regime in Afghanistan", Europe-Asia Studies, 50/8 (1998). Giustozzi schrijft hierin onder meer over de training en selectie van KhAD/WAD medewerkers:

"With regard tot the standard recruitment procedure, it does not appear to have differed much from others in use in most countries. The fact that Afghanistan was involved in a conflict would of course make the loyalty of members even more precious. The fact that members of KhAD were expected to report on instances of "disloyalty" towards the regime among friends and relatives is hardly surprising and again not exceptional. The allegation that they as a rule were expected to interrogate and if necessary torture these themselves appears more a piece of propaganda than anything else. (...) That members of KhAD were more carefully selected than those of other services is also typical of security services around the world. However it should be considered that this organization grew very rapidly in size over the years, from a few thousands in 1980 to about 100,000 at its peak (according to Soviet documents), excluding informers. It is highly unlikely that the PDPA regime would have been able to limit recruitment to loyalists and to proven individuals. We should consider that in KhAD, like in all of Afghan security services, the officers to troops ratio was very high, possibly close to 1 to 3. If the

regime had been able to recruit 30,000 or more completely loyal individuals in the intelligence alone, it would mean that the social base of the regime was indeed quite large. In reality, such a huge expansion process is very likely to have led to a decline in recruitment and training standards.”

Vervolgens verwijst Giustozzi naar de in de bijlage bij het rapport gegeven opsomming van de speciale directoraten van de KhAD en beschrijft hij de functionele taken ervan om vervolgens aan te geven in het kader van welke taken veel c.q. minder c.q. weinig rotatie van personeel voor de hand ligt. Hij vervolgt:

“Deliberate rotation, which would have been necessary if every member of KhAD had to be implicated in the violation of human rights, in my view can only have played a limited role, because many positions in KhAD must have been highly skilled. As a result, and given the sheer size of the organization, a large number of KhAD members, including officers, must have been permanently involved in administrative, information gathering, logistical and organizational work, which is unlikely to have involved them in violations of human rights. Some military units of KhAD (point 1) would have had greater chances of being involved in human right violations, as would the regular army itself, but still this would not have been part of their task and would have depended mainly on the attitude of individual officers. The recourse to torture during interrogations was no doubt extensive, especially in the early 1980s, when KhAD officers were under pressure to put an end to a wave of terrorist attacks in Kabul against government officials and Soviet advisors and troops. By 1983 Kabul had been largely secured and it seems likely that the recourse to means like torture was reduced. (...) Generally speaking there is no reason to believe that most violations of human rights were carried out by others than specialized “interrogators”, as they exist in all intelligence services. Their methods were brutal, but it appears highly unrealistic to assert that every officer in KhAD/WAD was involved in such activities. (...) High ranking generals would have had greater chances of being involved in human rights violations during their career, but still it cannot be assumed that all of them would. (...) Many of the extra-judicial killings which took place were in my view the result of the brutality of individual officers, more than of a central policy. Only a relatively limited number of professional “interrogators”, special agents and their officers would have violated human rights as part of their tasks.”

2.24 In zijn e-mail van 6 april 2005 vermeldt Giustozzi het volgende:

“(...) A more general point which I think should be stressed is that no intelligence service would recruit agents or informants indiscriminately. As the US intelligence service learned very well on 9 September 2001, too much information is a problem, not an asset. If all the members of the Hizb-i Demokratik-i Khalq and its youth and women's organisations had been supplying information and spying on their colleagues, that would have meant several hundred thousands people. The Afghan KhAD could not have managed such a mass of information and would just have been overwhelmed.

Moreover, Hizb-i Demokratik-i Khalq was affected by factional conflict, initially between Khalq and Parcham, later even among different factions within Parcham. Because of this, there was a consensus within the party leadership that KhAD should not be involved in the factional conflict, so that recruitment of informers within the party was contained and they were accurately selected. (...) I am aware that some sources claim among other things that all people in PDPA were involved in KhAD and that all people in KhAD were routinely involved in human rights abuses. However, I think that the court should be careful about using such information and be aware of where it comes from. Very much like in Afghanistan itself, factional infighting is still very much part of Afghan life.”

2.25 De notitie van de UNHCR vermeldt, voor zover hier van belang, het volgende:

”1.

This Note is issued by UNHCR in the context of the need to assess the eligibility for international protection for Afghan asylum-seekers who were members of KhAD/WAD. It has been prepared by UNHCR using information gathered through research by the Office on KhAD/WAD over the past seven years (2001-2008), including recent interviews with knowledgeable sources, among them persons who were associated with KhAD/WAD at the time; and discussions with one leading academic expert (Dr. A. Giustozzi) on Afghanistan and particularly KhAD/WAD. Unless sourced separately, all information in this note is based on that research.

(...)

16. At both the national and the provincial/district level, certain Directorates were engaged in active security operations, during which many human rights violations occurred. (...)

17. However, the KhAD/WAD also included non-operational (support) Directorates/Units at the central, provincial and district levels. Information available to UNHCR does not link these Support Directorates to human rights violations in the same manner as the operational units.

(...)

19. The 1986 National Reconciliation Policy had an impact on the functions and activities of the KhAD/WAD. These were considerably reduced, both inside and outside of the country. Afghans who were not members of the PDPA were appointed to key government positions, including in the KhAD/WAD and the institution was involved in negotiations with Mujaheddin groups. The previous authority of individual KhAD/WAD operative officers was reduced, for example in carrying out arrests, as they were from then on obliged to confer with local police, *shuras* and the provincial and district offices of the Attorney General.

(...)

20. All positions within the formal KhAD/WAD organigramme were ranked military positions. Rank was determined by the level of education, and promotions in rank were based on military law, largely based on the years of completed service. In addition, officers who demonstrated particular loyalty, such as gathering valuable information concerning State security, or disclosing important covert networks and organizations, were promoted. Officers who were killed while conducting such “acts of loyalty” were also promoted posthumously in order to enable their families to receive financial benefits and housing provided by the State. During the last five years of the KhAD/WAD’s existence, promotion of officers also took place not necessarily because of the officers’ length of service or loyalty, but because of the huge turnover of staff when many abandoned their posts or left the country, fearing the political changes ahead. Once ranked in a KhAD/WAD military position, one could leave the service only for reasons of health or through transfer to the Ministry of Interior or Ministry of Defense. Agents and informers were recruited based on experience and the personal references of two KhAD/WAD officers.

21. Future KhAD/WAD officers had to be PDPA members and therefore needed to gain party membership (*asli* in Dari) through a series of stages. These included *Parwari*, a training for youth in primary and secondary school who entered woman or youth organizations of the PDPA, and *Azmayeshi* or testing, which included an advanced stage of ideological indoctrination.

22. For all officers of KhAD/WAD, a mandatory training course was conducted at the KhAD/WAD training centre in Kabul. The training included logistics, recruitment, defamation techniques, organization and identification of covert meetings and networks and training in the use of small networks. Training for middle rank officers (i.e. first lieutenant to lieutenant colonel) was equally mandatory, and was organized in Tashkent (Uzbekistan). Unlike the mandatory training for all KhAD/WAD officers, it included training on interrogation and criminal investigation techniques. Training for high-ranking KhAD/WAD officers (from the rank of colonel upwards) was conducted in Moscow. This training included management and policy issues as well as financial affairs. There is no information available on the number of participants in these courses.

23. The Netherlands Ministry of Foreign Affairs report on the security services in Afghanistan during 1978-1992 states that “As a first assignment, NCOs and officers were posted to KhAD

and WAD sections actively engaged in tracking down 'elements that posed a threat to the State'.” Other sources affirm that this practice was limited to KhAD/WAD officers and NCOs of the Operational Directorates listed in paragraph 16 above, and that the term “tracking down”, when translated from Dari, means surveillance, information collection and investigation. The tasks of KhAD/WAD officers and NCOs practice included these aspects, in as far preliminary investigations were concerned. However, beyond preliminary investigations, interrogations and further prosecutions were the responsibility of officers working at the Directorate of Interrogation and in Provincial interrogation units, and the Attorney General’s office.”

- 2.26 De rechtbank stelt vast dat de notitie van de UNHCR op essentiële onderdelen andere informatie bevat dan in het ambtsbericht is vermeld.

Met betrekking tot de eerste plaatsing van (onder)officieren verklaren door de UNHCR geraadpleegde bronnen dat deze in de praktijk was beperkt tot (onder)officieren van de in de notitie genoemde operationele directoraten. Daarbij is vermeld dat de term “opsporing”, die in dit kader in het ambtsbericht is gehanteerd, uit het Dari vertaald, de betekenis heeft van toezicht, informatievergaring en onderzoek. Deze aspecten maakten in de praktijk deel uit van de taken van (onder)officieren, voor zover het vooronderzoeken betrof. Ondervragingen en verdere vervolging behoorden tot de verantwoordelijkheid van officieren, werkzaam bij het Directoraat van Ondervragingen, bij de provinciale ondervragingsunits en bij het kantoor van de Advocaat-Generaal.

Het in het ambtsbericht genoemde roulatiebeleid binnen de KhAD/WAD kan de UNHCR niet bevestigen. De door de UNHCR geraadpleegde bronnen verzekerden dat rotaties binnen de KhAD/WAD-structuren grotendeels gebaseerd waren op kennis en ervaring. Eén bron was van mening dat het in het ambtsbericht weergegeven roulatiebeleid zou indruisen tegen elk gevoel van professionaliteit binnen de organisatie. Weer andere bronnen verklaarden dat de activiteiten van KhAD/WAD officieren onder meer beheerst werden door vertrouwelijkheid. Zij geloven niet dat de KhAD/WAD tot een algemeen roulatiebeleid zouden besluiten, omdat daarmee een risico zou bestaan op openbaarmaking van informatie van het ene directoraat naar het andere.

Met betrekking tot promoties vermeldt de notitie van de UNHCR dat dit voornamelijk gebaseerd was op het aantal dienstjaren en dat daarnaast promoties plaatsvonden van officieren, die een bijzondere loyaliteit ten toon hadden gespreid alsmede, in de laatste vijf jaren van het bestaan van de KhAD/WAD, als gevolg van het feit dat veel personeel hun post of het land hadden verlaten uit vrees voor de naderende politieke veranderingen.

Wat betreft de opleiding van (onder)officieren wordt in de notitie van de UNHCR weliswaar het bestaan van de in het ambtsbericht vermelde Parwachi en Azmajchi bevestigd, maar waar het ambtsbericht de Parwachi omschrijft als een zeer intensieve training voor officiersrekruten, wordt deze in de notitie van de UNHCR beschreven als een training voor jeugdigen in het basis- en voortgezet onderwijs, die toetraden tot de vrouwen- en jongerenorganisaties van de DVPA. De Azmajchi wordt beschreven als een proefperiode, die een gevorderd stadium van ideologische indoctrinatie omvatte. Ten aanzien van de opleiding van officieren wordt onderscheid gemaakt tussen enerzijds een verplichte opleiding voor alle officieren, die bestond uit logistiek, rekrutering, lastertechnieken, het organiseren en herkennen van geheime bijeenkomsten en training in het gebruik van kleine netwerken en anderzijds de opleidingen voor officieren van het middenkader in Tashkent en van hooggeplaatste officieren in Moskou. Officieren behorend tot het middenkader werden getraind in

ondervragings- en onderzoekstechnieken. Tenslotte vermeldt de UNHCR dat er naast de zogeheten operationele directies ondersteunende directies bestonden en deze laatstgenoemde directies niet met mensenrechtenschendingen in verband kunnen worden gebracht.

- 2.27 De bevindingen van Giustozzi sluiten bij die van de UNHCR aan. Zo heeft hij geen bevestiging kunnen vinden van de in het ambtsbericht genoemde proeftijdtechnieken bij de rekrutering en beschrijft hij waarom een roulatiebeleid slechts een beperkte rol kan hebben gespeeld. Daarnaast benadrukt en motiveert hij waarom in het algemeen een veiligheidsdienst agenten of informanten niet willekeurig zou rekruteren en met betrekking tot de KhAD in het bijzonder, dat uit vrees voor conflicten tussen de verschillende facties, informanten nauwkeurig werden geselecteerd. Voorts acht hij het zeer onrealistisch om aan te nemen dat elke (onder)officier van de KhAD/WAD bij mensenrechtenschendingen was betrokken.
- 2.28 Anders dan in het ambtsbericht wordt, tenslotte, door zowel de UNHCR als door Giustozzi een onderscheid gemaakt tussen de periode 1978-1986 en de periode daarna. Zij wijzen op de grote veranderingen in tactiek, functies en taken van de KhAD en de gevolgen daarvan voor de omvang van de mensenrechtenschendingen.
- 2.29 De rechtbank is van oordeel dat met de notitie van de UNHCR en de rapporten van Giustozzi, alsmede gelet op recente jurisprudentie van het EHRM, voldoende concrete aanknopingspunten bestaan voor twijfel aan de juistheid van het ambtsbericht.
- 2.30 Anders dan verweerder stelt in zijn brief van 22 juli 2008, kan de rechtbank de inhoud van de notitie van de UNHCR niet kwalificeren als niet concreet, niet specifiek en slechts kanttekeningen bevattend. De informatie in de notitie is duidelijk, op onderdelen zeer specifiek en, gezien de inleiding van de notitie, tot stand gekomen na jarenlang onderzoek door de UNHCR en op basis van verklaringen van geraadpleegde bronnen. Dat uit de notitie niet blijkt welke die bronnen zijn, kan aan de betrouwbaarheid van door een gerenommeerde organisatie als de UNHCR gebruikte bronnen niet op voorhand afdoen. In dit verband verwijst de rechtbank tevens naar de overweging van het EHRM inzake NA tegen het Verenigd Koninkrijk (appl. nr. 25904/07, NAV 2008/27), waarin het EHRM in paragraaf 121 het belang benadrukt van informatie van instellingen van de Verenigde Naties, *"particularly given their direct access to the authorities of the country of destination as well as their ability to carry out on-site inspections and assessments in a manner which States and non-governmental organisations may not be able to do."*
- Met zijn standpunt, onder verwijzing naar de eerdergenoemde uitspraak van de Afdeling van 30 november 2004, dat de rapporten van Giustozzi vermoedens en veronderstellingen bevatten, miskent verweerder dat Giustozzi zijn standpunten en zienswijzen onderbouwt met plausibele argumenten en met feiten waarvan hij, gezien zijn deskundigheid geacht kan worden kennis te hebben. In dit verband verwijst de rechtbank naar het bij de e-mailcorrespondentie van april 2005 gevoegd curriculum vitae van Giustozzi, dat veel publicaties van zijn hand over Afghanistan vermeldt, waaronder het boek "War, politics and society in Afghanistan, 1978-1992". Daarnaast gaat verweerder eraan voorbij dat Giustozzi een wetenschapper is, welke hoedanigheid met zich brengt dat niet gauw stellige beweringen zullen worden gedaan. Het gebruik in zijn rapporten van woorden en termen als: would, should, I think, in my view e.d. ziet de rechtbank dan ook als uiting van die academische hoedanigheid.

over de strijd tussen de verschillende facties in Afghanistan en de door hem in dat verband voorgestane voorzichtigheid bij de gebruikmaking van bronnen.

- 2.34 Tenslotte kan het volgende niet uit het oog worden verloren. Ingevolge het op basis van het ambtsbericht gevoerde beleid, is het aan betrokkenen, zoals eiser, om aan te tonen dat zij zich niet schuldig hebben gemaakt aan mensenrechtenschendingen, hetzij omdat het ambtsbericht onjuiste informatie bevat, hetzij omdat zij een significante uitzondering in de zin van het beleid zijn. Hoewel deze omgekeerde bewijslast, zoals ook door de UNHCR in het schrijven van 14 november 2007 aangegeven, op zich niet in strijd is met het Vluchtelingenverdrag, is die alleen toelaatbaar als betrokkenen de mogelijkheid hebben om de op voorhand gehanteerde aannames te weerleggen. De in dit verband door de rechtbank gestelde vraag is door de minister van Buitenlandse Zaken in zijn schrijven van 4 augustus 2008 als volgt beantwoord:

“Uw rechtbank vraagt tevens waarom het verstrijken van de tijd nader onderzoek niet eenvoudiger maakt. In het algemeen geldt dat de perceptie van personen over bepaalde gebeurtenissen en de waardering daarvan kan veranderen met het verstrijken van de tijd. Voor onderzoek naar gebeurtenissen die ver teruggaan in het verleden moet daarmee rekening worden gehouden. Het ministerie van Buitenlandse Zaken verricht in het algemeen onderzoek naar recente gebeurtenissen. Het onderzoek naar de KhAD/WAD was hierop een uitzondering. De ogelijkheden voor nieuw onderzoek worden ook op andere wijze beperkt. Zo heeft de Nederlandse ambassade in Kaboel aangegeven dat er momenteel geen onderzoeksmogelijkheden ter plekke zijn vanwege de slechte veiligheidssituatie en het gevaar dat onderzoek kan opleveren voor personen. De veiligheidssituatie zal waarschijnlijk eind augustus van dit jaar opnieuw bekeken worden. Daarenboven is gebleken dat archiefonderzoek in Afghanistan niet mogelijk is, aangezien archieven veelal door jarenlange oorlog verloren zijn gegaan, dan wel niet of slecht bijgehouden zijn.”

- 2.35 Gelet op deze informatie acht de rechtbank het zo goed als uitgesloten dat betrokkenen, zoals eiser, meer informatie zullen kunnen verkrijgen ter weerlegging van de inhoud het ambtsbericht dan die welke thans voorligt. Dan geldt eens te meer dat boven alle twijfel verheven dient te zijn dat het ambtsbericht als bron voldoet aan de door het EHRM in voornoemde jurisprudentie gestelde voorwaarden van onafhankelijkheid, betrouwbaarheid en objectiviteit. De notitie van de UNHCR en de bevindingen van Giustozzi leiden ertoe dat de inhoud van de paragrafen 2.4 en 2.7 van het ambtsbericht aan gerechtvaardigde twijfel onderhevig is en vormen aldus concrete aanknopingspunten voor twijfel aan de juistheid of volledigheid van dat ambtsbericht.
- 2.36 Al het vorenstaande leidt de rechtbank tot de conclusie dat verweerder niet zonder nader onderzoek het ambtsbericht aan het bestreden besluit ten grondslag heeft kunnen leggen. Voorts heeft verweerder, door aan de tegenwerping van artikel 1F Vluchtelingenverdrag uitsluitend het ambtsbericht ten grondslag te leggen, het bestreden besluit onvoldoende gemotiveerd. Verweerder heeft aldus artikel 1F Vluchtelingenverdrag niet op goede gronden aan eiser tegengeworpen en de aanvraag ten onrechte afgewezen.
- 2.37 De rechtbank zal het beroep gegrond verklaren. Het bestreden besluit komt wegens strijd met artikel 3:2 en 7:12 Awb voor vernietiging in aanmerking.
- 2.38 De rechtbank zal verweerder opdragen een nieuw besluit te nemen.

2.31 Daarnaast is het volgende van belang. De paragrafen 2.4 en 2.7 van het ambtsbericht, waarop verweerders beleid steunt, zijn tot stand gekomen op basis van verklaringen van door de minister van Buitenlandse Zaken geraadpleegde informanten, afkomstig uit een netwerk van deskundigen op het gebied van de Afghaanse samenleving, die op basis van hun eigen kennis en op basis van verklaringen van derden tot hun bevindingen zijn gekomen.

De bevindingen van de informanten zijn ten tijde van de totstandkoming van het ambtsbericht, noch op enig moment daarna, bevestigd door andere bronnen, ook niet door de in de uitspraak van de Afdeling van 30 november 2004 genoemde gezaghebbende organisaties zoals de Speciale Rapporteur Mensenrechten van de Verenigde Naties, het US State Department, Amnesty International, Helsinki Watch en Human Rights Watch. Aldus berust het hier aan de orde zijnde beleid van verweerder louter op informatie van de door de minister van Buitenlandse Zaken geraadpleegde bronnen. In het licht van de uitspraken van het EHRM van 5 juli 2005 inzake Said tegen Nederland (appl. nr. 2345/02, JV 2005/304) van 11 januari 2007 inzake Salah Sheekh tegen Nederland (appl. nr. 1948/04, AB 2007/76) en van 17 juli 2008 inzake NA tegen het Verenigd Koninkrijk (appl. nr. 25904/07, NAV 2008/27) is dit een wel zeer smalle basis. Immers, in voormelde uitspraken heeft het EHRM geoordeeld dat de vaststelling van de feiten door een lidstaat niet alleen gebaseerd kan zijn op informatie uit eigen onderzoek, maar dient te worden ondersteund door informatie van andere betrouwbare en objectieve bronnen, zoals bij voorbeeld andere staten, instellingen van de Verenigde Naties en gezaghebbende non-gouvernementele organisaties.

2.32 Aan de basis van het ambtsbericht wordt voorts afbreuk gedaan door hetgeen in de brief van de minister van Buitenlandse Zaken van 4 augustus 2008 is vermeld over de bij de totstandkoming van het ambtsbericht geraadpleegde bronnen. De minister deelt in die brief, voor zover hier van belang, het volgende mee:

“De bronnen die het ministerie van Buitenlandse Zaken in het verleden heeft geraadpleegd ten behoeve van het opstellen van mijn ambtsbericht van 29 februari 2000 staan als deskundig en betrouwbaar bekend. Er bestond destijds geen twijfel ten aanzien van de objectiviteit van deze bronnen en ik sta nog steeds achter de destijds door hen verstrekte informatie. Door het grote aantal KhAD/WAD zaken is het Nederlandse landgebonden asielbeleid inzake Afghanistan, waarin aan (onder)officieren van de KhAD/WAD artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag wordt tegengeworpen, inmiddels internationaal bekend geworden. Vanwege deze bekendheid moet rekening worden gehouden met de mogelijkheid dat destijds geraadpleegde bronnen en nieuw te raadplegen bronnen een reden en/of belang hebben bij een bepaalde voorstelling van zaken. Het risico op politiek of anderszins gemotiveerde verklaringen is thans niet uit te sluiten, waardoor niet met zekerheid een oordeel kan worden gegeven over de betrouwbaarheid en objectiviteit van deze bronnen. Dit geldt evenzo voor bronnen die in het verleden zijn geraadpleegd. Dit betekent dat aan de uitkomsten van herhaald onderzoek bij diezelfde bronnen door het ministerie van Buitenlandse Zaken geen betrouwbare conclusies kunnen worden verbonden, zonder echter af te doen de destijds door hen verstrekte informatie.”

2.33 De rechtbank is van oordeel dat, waar de minister thans blijk geeft van twijfel aan de betrouwbaarheid en objectiviteit van de destijds geconsulteerde bronnen en met stelligheid aangeeft dat aan herhaald onderzoek bij diezelfde bronnen geen betrouwbare conclusies kunnen worden verbonden, gerechtvaardigde twijfel bestaat aan de betrouwbaarheid van door die bronnen destijds verstrekte informatie. Dit sluit overigens aan bij de informatie door Giustozzi gegeven in zijn e-mail van 6 april 2005

- 2.39 De rechtbank zal met toepassing van artikel 8:75, eerste en derde lid, Awb verweerder veroordelen in de kosten die eiser heeft gemaakt en de Staat der Nederlanden als rechtspersoon aanwijzen die de kosten moet vergoeden. De kosten ingevolge het Besluit proceskosten bestuursrecht zijn € 805,- (1 punt voor het beroepschrift, 1 punt voor het verschijnen ter zitting en 0,5 punt voor repliek, wegingsfactor 1).
- 2.40 Met toepassing van artikel 8:74, eerste lid, Awb zal de rechtbank de Staat der Nederlanden aanwijzen als rechtspersoon die het betaalde griffierecht moet vergoeden.

3. Beslissing

De rechtbank:

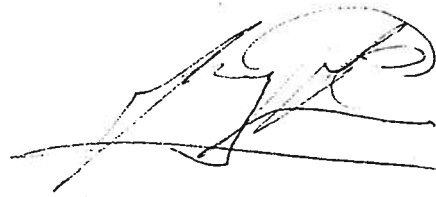
- 3.1 verklaart het beroep gegrond;
- 3.2 vernietigt het besluit van 26 september 2007;
- 3.3 draagt verweerder op binnen een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak een nieuwe beslissing te nemen op de aanvraag van 27 oktober 2005, met inachtneming van deze uitspraak;
- 3.4 veroordeelt verweerder in de proceskosten en draagt de Staat der Nederlanden op € 805,- te betalen aan eiser;
- 3.5 draagt de Staat der Nederlanden op € 143,- te betalen aan eiser als vergoeding voor het betaalde griffierecht.

Deze uitspraak is gedaan door mr. H.C. Greeuw, voorzitter, mr. J.I. de Vreese-Rood en mr S.W.S. Kiliç, leden van de meervoudige kamer voor vreemdelingenzaken en op 18 februari 2009 in het openbaar uitgesproken, in tegenwoordigheid van drs. S.R.N. Parlevliet, griffier.

afschrift verzonden op: De griffier is verhinderd te tekenen.

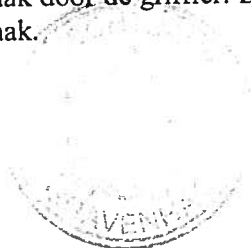
Coll:

18-02-2009

Rechtsmiddel

Partijen kunnen tegen deze uitspraak hoger beroep instellen bij de Raad van State, Afdeling bestuursrechtspraak, Hoger beroep vreemdelingenzaken, Postbus 16113, 2500 BC, 's-Gravenhage. Het hoger beroep moet ingesteld worden door het indienen van een beroepschrift, dat een of meer grieven bevat, binnen vier weken na verzending van de uitspraak door de griffier. Bij het beroepschrift moet worden gevoegd een afschrift van deze uitspraak.

18 februari 2009

De rechtbank te 's-Gravenhage

